

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: NR-11S/30/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4022200364
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ina Šingliarová
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2026:4022200364.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Iny Šingliarovej a členov senátu doc. JUDr. Mateja Horvata, PhD., a JUDr. Petry Šuttovej, LL.M., v právnej veci žalobcu: A. B. – MATEOSTAV, Železničná 448/15, 013 01 Teplička nad Váhom, IČO: 50 834 584, právne zastúpený: Mgr. Lukáš Kysucký, advokát, Kamenná 29, 010 01 Žilina, IČO: 53 528 531, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, Masarykova 10, 040 01 Košice, IČO: 00 166 405, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. O-159/2022, č. spisu NIP/NIP_PO/BEZ/2022/3313 zo dňa 06.06.2022, takto

rozhodol:

I. Správny súd v Bratislave rozhodnutie žalovaného Národného inšpektorátu práce č. O-159/2022, č. spisu NIP/NIP_PO/BEZ/2022/3313 zo dňa 06.06.2022, a Inšpektorátu práce Nitra, č. 57/22/práv., č. spisu IPNR/IPNR_PRODD/ROZ/2022/2029 zo dňa 16.03.2022 zrušuje a vec vracia orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Predmet správneho súdneho prieskumu

1. Predmetom správneho súdneho prieskumu je rozhodnutie Národného inšpektorátu práce (ďalej len „žalovaný“) č. O-159/2022, č. spisu NIP/NIP_PO/BEZ/2022/3313 zo dňa 06.06.2022 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) zamietol odvolanie podané: A. B. – MATEOSTAV (ďalej len „účastník konania“ alebo „žalobca“) a potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu práce Nitra (ďalej len „inšpektorát práce“) č. 57/22/práv., č. spisu IPNR/IPNR_PRODD/ROZ/2022/2029 zo dňa 16.03.2022 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“).

II. Priebeh administratívneho konania

2. Účastníkovi konania bola prvostupňovým rozhodnutím uložená pokuta vo výške 3.000 eur podľa § 19 ods. 2 písm. a) bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o inšpekcii práce“) za porušenie § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní neskorších predpisov (ďalej len „zákon o nelegálnej práci“) za to, že porušil zákaz nelegálneho zamestnávania tak, že dňa 24.06.2021 o 10:10 hod. využíval závislú prácu fyzickej osoby: C. D., nar. XX.XX.XXXX, ktorý pre neho osobne vykonával murárske práce – osadenie betónových čapíc na múr na pracovisku „Stavba – bytové domy“, Brezový Háj, Nitra, a nemal s ním založený pracovnoprávny vzťah podľa zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, čo bolo zistené v období od 24.06.2021 až 09.11.2021 počas výkonu inšpekcie práce.

3. V období od 20.06.2021 do 09.11.2021 vykonal inšpektorát práce inšpekciu práce, o výsledku ktorej bol spísaný protokol zo dňa 09.11.2021 v znení dodatku č. 1 zo dňa 23.11.2021, v ktorom bolo konštatované porušenie právnych predpisov.

4. Na pracovisku účastníka konania bol spísaný zoznam kontrolovaných osôb vrátane C. D., ktorí vykonávali závislú prácu – murárske práce. S p. D. bola spísaná zápisnica, v ktorej uviedol, že na pracovisku je tretí deň, že vykonával murárske práce, jeho zamestnávateľom je účastník konania, ktorý mu nariadil, čo tam bude robiť, kedy príde a bude pracovať. Spolu nič nepodpísali, dohoda bude po robote.

5. Inšpektorát práce skonštatoval využívanie závislej práce vo vzťahu nadriadenosti a podriadenosti, osobne a podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, v pracovnom čase určenom zamestnávateľom (preukázané zápisnicou, faktickým zistením na mieste a objednávkou zo dňa 27.05.2021). Nedojednanie odmeny posúdil ako obchádzanie zákona a nie ako neprítomnosť znaku závislej práce.

6. V objednávke zo dňa 27.05.2021 účastník konania vystupuje ako zhotoviteľ objednávky: Dodávka a montáž betónových striešok pre objednávateľa Takenaka Europe GmbH.

7. Inšpektorát práce uviedol, že v danom prípade ide o objektívnu zodpovednosť a je nepodstatné, či k pochybeniu účastníka konania došlo neúmyselne, či zavinením riadiacich alebo iných zamestnancov zamestnávateľa alebo inej osoby. Účastník konania argumentoval, že p. D. nie je jeho zamestnancom, no tieto vyjadrenia a čestné vyhlásenia boli vyhodnotené ako účelové, a to s prihliadnutím na zápisnicu spísanú s p. D..

8. Inšpektorát práce výšku pokuty (vrátane niekoľkých pritažujúcich okolností) odôvodnil s poukazom na § 19 ods. 6 zákona o inšpekcii práce a bližšie rozobral s. 3 prvostupňového rozhodnutia.

9. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí odvolanie účastníka konania zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Stotožnil sa s tým, že inšpektorát práce jednoznačne preukázal, že zo strany účastníka konania došlo k porušeniu zákona o nelegálnej práci tým, že účastník konania porušil zákaz nelegálneho zamestnávania vo vzťahu k osobe p. D.. Žalovaný uviedol, že zápisnica z vypočutia tejto osoby je jedinečným dôkazom, ktorý poskytol dostatočný dôkaz o výkone práce a zároveň preto aj dospel k záveru, že povaha veci nevyžadovala, aby bolo nariadené vo veci ústne pojednávanie, keďže skutkový stav bol dostatočne objasnený už pri výkone inšpekcie práce. Navyše, účastník konania nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by spochybnili, prípadne vyvrátili zistené porušenie povinnosti.

III. Správna žaloba

10. Žalobca sa včas podanou správnu žalobou zo dňa 23.08.2022 domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ktoré označuje za nezákonné a žiada ho zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

11. Žalobca poukázal na § 227 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), z ktorého vyplýva, že nebol povinný na splnenie registračnej povinnosti voči fyzickej osobe: C. D., pretože išlo o brigádnickú činnosť podľa § 227a zákona o sociálnom poistení.

12. Zo zisteného skutkového stavu nevyplýva, že by p. D. vykonával závislú prácu pre žalobcu. P. D. nebol v žiadnom právnom vzťahu so žalobcom, nevykonával pre neho žiadne práce. Žalobca mal založený právny vzťah so spoločnosťou Northcode Trading, s. r. o., k čomu predložil čestné vyhlásenie. Žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav veci, keď nevypočul konateľov spoločností Northcode Trading a ani BAMARK, s. r. o, a ani p. D..

13. Rozhodnutie správneho orgánu musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalobca nemal pracovný vzťah s p. D.. Inšpektori práce náležite nezdokumentovali skutočnosti, ktoré by nepochybným spôsobom preukazovali, pre aký subjekt p. D. vykonával prácu a na akom právnom základe.

14. Žalobca vymenoval znaky závislej práce a podotkol, že výkon závislej práce nepozostáva z jedného pracovného výkonu, ale tvorí ho celý súbor pracovných činností zamestnanca, ktoré sa opakujú, pričom povinnosťou správneho orgánu bolo vysporiadať sa s námietkami žalobcu v súlade so zásadou materiálnej pravdy.

15. V konaní nebolo jednoznačne preukázané, že p. D. vykonával prácu pre žalobcu. Správny orgán odignoroval navrhnuté svedecké výsluchy, a tak žalobca navrhol výsluch týchto osôb v žalobe.

16. Žalobca napadol formalistický výklad právnej úpravy, ktorý sa mu javí ako šikanózný, keď vzhľadom na okolnosti prípadu a predložené čestné vyhlásenie nie je právne v poriadku, aby správny orgán počítal hodiny pre splnenie včasnosti registrácie v Sociálnej poisťovni, pretože účelom zákona o inšpekcii práce a zákona o nelegálnej práci je ochrana trhu pred nelegálnou prácou a nelegálnym zamestnávaním. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Asan/9/2017.

17. Žalobca namietal výšku uloženej pokuty, keď správny orgán neprihliadol na okolnosti prípadu. V danom prípade nejde o porušenie zákona, nebola spôsobená škoda tretej osoby, nebol dotknutý verejný záujem a neboli naplnené znaky nelegálneho zamestnávania, a tak je uložená pokuta neprimeraná a neprípustná. Navrhol, aby správny orgán od potrestania žalobcu upustil (poukaz na § 11 ods. 3 zákona o priestupkoch).

18. Rozhodnutie je taktiež nepreskúmateľné, keďže vo výroku chýba konkrétne ustanovenie zákona o sociálnom poistení, ktoré by malo byť porušené, ktorým malo dôjsť k naplneniu skutkovej podstaty nelegálneho zamestnávania podľa § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 82/2005 Z. z.

IV. Vyjadrenie žalovaného

19. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v podaní zo dňa 03.01.2023 (ďalej len „vyjadrenie“), podľa ktorého v odôvodnení rozhodnutí je vystihnutá podstata veci, odôvodnenia nie sú zaťažené údajmi a úvahami, ktoré nie sú významné pre rozhodnutie, čo by bolo na úkor ich zrozumiteľnosti a taktiež netrpia nedostatkom dôvodov. Správne orgány uviedli, ktoré skutočnosti boli podkladom rozhodnutí, akými úvahami boli pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov vedení. Žalovaný považuje námietky žalobcu, vrátane jeho záverov, za irelevantné a neodôvodnené. Žalobca zároveň nepredložil nijaké dôkazy, ktoré by po vecnej, prípadne právnej stránke spochybnili alebo vyvrátili zistené porušenie povinnosti zo strany žalobcu. Výška uloženej pokuty neprekročila výšku obvykle ukladaných pokút v obdobnom prípade a ani hornú hranicu zákonného rozmedzia. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

20. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného ďalej nevyjadril.

V. Relevantná právna úprava

21. Podľa § 2 ods. 2 písm. a) zákona o nelegálnej práci nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu fyzickej osoby a nemá s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu.

22. Podľa § 3 ods. 2 zákona o nelegálnej práci právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2 a 3. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 3.

23. Podľa § 19 ods. 2 písm. a) bod 1 zákona o nelegálnej práci inšpektorát práce uloží pokutu zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania od 2 000 eur do 200 000 eur, a ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5 000 eur.

24. Podľa § 19 ods. 6 zákona o nelegálnej práci inšpektorát práce pri ukladaní pokuty podľa odsekov 1 a 2 zohľadňuje jej preventívne pôsobenie a pri určovaní výšky pokuty prihliada najmä na
a) závažnosť zisteného porušenia povinností a závažnosť ich následkov,
b) počet zamestnancov zamestnávateľa a riziká, ktoré sa vyskytujú v činnosti zamestnávateľa,

- c) počet nelegálne zamestnaných fyzických osôb, ak ide o uloženie pokuty podľa odseku 2 písm. a) prvého bodu,
- d) skutočnosť, či zistené porušenie povinností je dôsledkom neúčinného systému riadenia ochrany práce u zamestnávateľa alebo či ide o ojedinelý výskyt nedostatku,
- e) opakované zistenie toho istého nedostatku.

25. Podľa § 1 ods. 2 Zákonníka práce závislá práca je práca vykonávaná vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, osobne zamestnancom pre zamestnávateľa, podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, v pracovnom čase určenom zamestnávateľom.

VI. Nariadenie pojednávania

26. Zákonom č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 151/2022 Z. z.“) bol, okrem iného, zriadený aj Správny súd v Bratislave, ktorý začal svoju činnosť dňa 01.06.2023. Podľa § 3 písm. b) zákona č. 151/2022 Z. z. ak § 4 ods. 1 neustanovuje inak, výkon súdnictva prechádza od 1. júna 2023 z krajských súdov na správne súdy vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna daná právomoc správnych súdov, a to z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave. Predmetná právna vec, pôvodne vedená na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 11S/30/2022, bola na základe uvedenej zmeny právnej úpravy v súlade s Rozvrhom práce Správneho súdu v Bratislave na rok 2025 v znení Dodatku č. 3 náhodným výberom pridelená na konanie a rozhodovanie do senátu 9S Správneho súdu v Bratislave a je vedená pod sp. zn. NR-11S/30/2022.

27. Správny súd v Bratislave ako vecne a miestne príslušný správny súd (§ 10, § 13 ods. 1 SSP) preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie, vrátane postupu v administratívnom konaní v rozsahu žalobných bodov tak, ako vyplývali z obsahu žaloby (§ 134 ods. 1 SSP, § 134 ods. 2 SSP a contrario) a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

28. Správny súd v Bratislave podanú správnu žalobu prejednal a rozsudok verejne vyhlásil na nariadenom pojednávaní dňa 06.02.2026, pretože boli splnené podmienky podľa § 107 ods. 1 písm. a) SSP, a to za účasti verejnosti. Účastníci konania sa pojednávania nezúčastnili, predvolanie mali riadne vykázané, nežiadali o iný termín pojednávania

VII. Právne posúdenie veci správnym súdom

29. Úlohou správneho súdu v prejednávanom prípade bolo preskúmať zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a konania, ktoré im predchádzalo, a to z hľadiska, či skutkový stav zistený orgánmi verejnej správy preukazuje spáchanie správneho deliktu podľa § 19 ods. 2 písm. a) bod 1 zákona o inšpekcii práce, t. j. správny delikt porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania.

30. V prvom rade správny súd poukazuje na zistenia orgánov verejnej správy vyplývajúce (aj) z predloženého administratívneho spisu. Z administratívneho spisu je zrejmé, že inšpektorát práce vykonal inšpekciu práce na pracovisku zamestnávateľa (žalobcu) dňa 24.06.2021. Z výpovede C. D. (príloha č. 4 administratívneho spisu) vyplýva, že tretí deň vykonáva pre žalobcu murárske práce, pričom dohodu nemá podpísanú; tá má byť podpísaná až po robote. Zároveň správny súd poukazuje aj na objednávku žalobcu (príloha č. 2 administratívneho spisu) vo vzťahu k spoločnosti Northcote Trading, z ktorej vyplýva, že táto objednávka je jednostranným právnym úkonom podpísaným žalobcom ako objednávateľom. Prijatie objednávky následne na to vyplýva z „čestného prehlásenia“ konateľa spoločnosti Northcote Trading zo dňa 15.11.2021 (predložené žalovaným vo vyjadrení k žalobe, č. k. NR-11S/30/2022-66), v ktorej uviedol, že objednávku prijal a C. D. bol zamestnancom spoločnosti BAMARK, ktorej je taktiež konateľom. Zo spisu rovnako tak vyplýva, že toto čestné vyhlásenie bolo predložené žalobcom; spoločnosť Northcote Trading na žiadosť o spoluprácu s inšpektorátom práce nereagovala.

31. Z prvostupňového rozhodnutia, ako aj z napadnutého rozhodnutia potom vyplýva, že správne orgány vyhodnotili tieto vyhlásenia za účelové s prihliadnutím na zápisnicu vedenú s C. D. a že sa s touto pripomienkou žalobcu vysporiadal inšpektor práce v protokole (s. 4 napadnutého rozhodnutia, ods. 2 a 3; s. 3 prvostupňového rozhodnutia, ods. 2). Uvedený záver správnych orgánov oboch

stupňov považuje správny súd za predčasný a nemajúci oporu v administratívnom spise. Správny súd uznáva, že inšpektorát práce sa pokúsil o komunikáciu so spoločnosťou Northcote Trading, na ktorú nebolo reagované, na druhej strane však treba povedať, že žalobca v konaní predložil čestné vyhlásenie konateľa tejto spoločnosti (a zároveň aj konateľa spoločnosti BAMARK; ide o tú istú osobu), ktorým potvrdil, že C. D. bol (mohol byť) zamestnancom spoločnosti BAMARK a nie žalobcu. Podľa názoru správneho súdu tak žalobca produkoval protidôkazy (resp. podklady pre vydanie rozhodnutia v správnom konaní) k dôkazom orgánov verejnej správy (zaznamenaná výpoveď C. D.) a spochybnil ich v takom rozsahu, ktorý si podľa názoru súdu vyžadoval ďalšie preverenie/dokazovanie (či už napríklad svedeckou výpoveďou alebo napríklad overením, či p. D. bol zaznamenaný v systémoch sociálneho poistenia ako zamestnanec spoločnosti BAMARK, príp. Northcote Trading, atď., prípadne inej spoločnosti).

32. Správne mu súdu neušlo pozornosti, že v rozhodnutiach oboch stupňov odkázali orgány na výsledky protokolu, kde sa oveľa podrobnejšie vysporadúvali s neuznaním predloženého čestného vyhlásenia. Tu však správny súd poukazuje na to, že inšpekcia (kontrola) a správne konanie predstavujú dva odlišné procesné postupy, každý s inou funkciou a cieľom. Správny súd nespochybňuje možnosť využiť výsledky inšpekcie aj na účely správneho konania, ale na druhej strane musí byť v takom prípade z rozhodnutia vo veci samej zrejme, aké výsledky inšpekcie, v akom rozsahu a prečo boli využité aj na účely správneho konania. Len rozhodnutie ako také je totiž výsledkom správneho konania a z rozhodnutia musí byť jeho účastníkovi zrejme, prečo a na základe čoho správny orgán rozhodol tak, ako rozhodol, t. j. prečo vydal výrok svojho rozhodnutia v takom znení, ako vydal. Práve táto kvalita odôvodnenia však v rozhodnutiach orgánov verejnej správy oboch stupňov chýba, keď správne orgány len stroho uviedli, že: „s vyjadreniami a čestnými vyhláseniami predloženými počas inšpekcie práce sa vysporiadali inšpektor práce v protokole, resp. v dodatku k nemu“, pričom v rozhodnutí nie je zrejme, ako sa s nimi vlastne vysporiadali práve správne orgány (a nie inšpektor práce), ktoré viedli správne konanie.

33. Orgány verejnej správy sa tak nedostatočne vysporiadali s podkladom pre vydanie rozhodnutia, ktorý v správnom konaní predložil žalobca. Týmto podkladom podľa názoru správneho súdu došlo k spochybneniu zisteného skutkového stavu veci, pričom správny súd tu zároveň žalovanému pripomína aj povinnosť aplikácie zásady in dubio pro reo, t. j. pochybnostiach v prospech, ktorý sa uplatňuje v konaniach v oblasti správneho trestania.

34. V prejednávanom prípade tak orgány verejnej správy dospeli predčasne k záveru o dostatočnom zistení skutkového stavu veci. Vzhľadom na nedostatočne zistený skutkový stav veci považuje správny súd za predčasné vyjadriť sa k ostatným žalobným bodom. Správny súd tu neprejudikuje spôsob, akým majú orgány verejnej správy vec po vrátení hmotnoprávne posúdiť. Ich úlohou bude riadne zistiť skutkový stav veci a na jeho základe ustáliť, či žalobca spáchal správny delikt, ktorý mu bol kladený za vinu alebo nie a podľa toho v konaní vydať rozhodnutie s náležitosťami ako na ne vyžaduje správny poriadok.

35. Obiter dictum správny súd pre úplnosť poznamenáva, že správne orgány majú zákonom ustanovenú možnosť využívania poriadkových opatrení (predovšetkým poriadkových pokút) v prípade subjektov, ktoré im neposkytujú súčinnosť.

36. Na základe vyššie uvedeného a po preskúmaní konkrétnych relevantných žalobných námietok dospel správny súd k záveru, že žaloba je dôvodná, keďže napadnuté rozhodnutia vychádzajú zo skutkového stavu, ktorý bol nedostačujúci na riadne posúdenie veci, a preto postupom podľa § 191 ods. 1 písm. e) v spojení s § 191 ods. 3 SSP zrušil napadnuté rozhodnutie a prvostupňové rozhodnutie a vec vrátil orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa § 191 ods. 6 SSP právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný.

37. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 167 SSP a úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

38. Toto rozhodnutie senát Správneho súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať kasačnú sťažnosť v lehote 30 dní (§ 493e SSP v spojení s § 443 ods. 2 písm. a/ SSP účinnom do 30. júna 2023) od jeho doručenia, na Správny súd v Bratislave. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ podľa § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (písm. a/); ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) (písm. b/); je žalovaným Centrum právnej pomoci (písm. c/).